

Hrozí totiž, že namísto dosažení potřebných změn v nasměrování plateb spíše menším a středním subjektům bude pokračovat krom jiného (a to nejen v Česku) nebezpečný trend skupování farem různými finančními skupinami a růst nepřírozené koncentrace zemědělských podniků. Podle názoru ASZ ČR je však zřejmé, že právě tradiční rodinné farmy jsou funkčnějším řešením ke skutečnému rozvoji venkova, zvýšení potravinové bezpečnosti a zejména čelení environmentálním výzvám, před kterými dnes zemědělství jako celek stojí.

Převládající negativní celospolečenské důsledky, které plynou z neomezených podpor včetně případů zneužívání peněz daňových poplatníků a podpory oligarchizace v tomto sektoru a posléze i růstu politického vlivu různých finančních zájmů, které nemají s klasickým farmařením nic společného, jsou dnes bohužel již hmatatelnou realitou. Ta se také v posledních letech stává obtížně řešitelným problémem pro všechny evropské politické struktury.

Bohužel však COPA navzdory této realitě dál zcela nepochopitelně odmítá diskutovat o této potřebě přeměrování dotačních prostředků již přímo na evropské úrovni. Namísto snahy, která by vedla k žádoucímu sblížení národních zemědělských politik mezi jednotlivými členskými státy, směřuje postoj této organizace k rozvoji jejich ještě větších rozdílů. Obáváme se, že v takovém prostředí se pak budou ještě hůře dojednávat a prosazovat společné evropské cíle a zejména pak k jejich splnění bude zcela logicky ještě masivněji narůstat byrokracie, která dusí zemědělské podnikání, a to zejména na menších farmách provozovaných jednotlivci nebo rodinami standardně bez většího administrativního nebo právního zázemí. Tato byrokracie je přitom v poslední době nejvíce spojená s uplatňováním cílů zaměřených na péči o základní přírodní zdroje (ale nejen na ně). Negativní změny v oblasti životního prostředí si totiž vědecká i laická veřejnost stále více spojuje se zemědělstvím, které je uskutečňováno na velkých celcích a u korporativně řízených podniků, kde se logicky již nemohou projevovat nenahraditelné znalosti lokality, osobní zájem a selský rozum v místě, kde sedlák žije a hospodaří.

Tím, že COPA nehodlá vnímat tato rizika, a naopak brojí proti potřebným strukturálním (a podle našeho názoru stejně nevyhnutelným) změnám v zemědělských podporách, ztrácí důvěru naší stavovské a profesní organizace soukromých zemědělců pro náležité a odpovědné zastupování v zemědělské politice na evropské úrovni. Taková politika bude totiž ve svém důsledku sloužit především marginálnímu počtu těch největších zemědělských společností či jejich majitelům a drtivá většina zemědělských subjektů, ať už jde o fyzické či právnické osoby, bude hrát druhořadou roli, a to nejenom v ČR. Dotování agroholdingů v řádech stovek tisíc EUR ročně bez vazby na místo života a podnikání farmáře se ale zásadně vymyká očekávání daňových poplatníků na podporu tradičních modelů zemědělství včetně rodinných farem s řadou důležitých socioekonomických přínosů.

K ukončení našeho členství ovšem významně přispěla také neochota a následně i pochybná vyjádření a samotná jednání představitelů COPA. Navzdory našim opakovaným návrhům na jednání s vedením této organizace k promítnutí dopadů prosazovaných priorit v rámci přípravy nové Společné zemědělské politiky EU po roce 2023 do reality českého venkova spojenou s pozvánkami na návštěvy českých rodinných farem, si představitelé COPA cestu do ČR nenašli.

Poslední kapkou pak byl dopis do České republiky z července loňského roku adresovaný premiéru Andreji Babišovi, ve kterém COPA otevřeně lobbuje u české vlády, aby odmítla zastropování plateb. Celkově tak v podstatě podpořila udržení současného modelu distribuce zemědělských dotací. Jednalo se přitom o velmi sporný krok, neboť představitelé COPA v jiném dopise adresovaném ASZ ČR uvedli, že „stanoviska COPA vychází výhradně z názorů našich členů a jejich souhlasu.“ Ke zmíněnému apelu na českou vládu jménem COPA však naše organizace rozhodně souhlas nedala. Jde tedy o jasný důkaz toho, že COPA nejednala férově a v zájmu všech svých členů, ale podlehla lobbingu pouze vybraných priorit z jiných organizací, které mají na konzervaci současného mechanismu rozdělování podpor svůj eminentní zájem. Naše opakované prosby o vysvětlení takového postupu COPA navíc zůstaly bez povšimnutí.